

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Murenulæ Sacræ Vestis Sponsæ Regis Æterni
Vermiculatæ Opus, De Privilegiis Ordinum Regularium**

Alviset, Virginius

Campidonaë, 1673

§. 1. De Exemptione Regular. quantùm ad bona.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62361](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62361)

Interdum renuntiatione ipsorum Episcoporum, quomodo S. Germanus Episcopus Parisiensis exemit à sua jurisdictione Monasterium S. Vicentii, ejusdem civitatis. Paris. quod nunc mutato titulo, ab eodem S. Germano denominatur. Interdum ob conditionem & statum Monasterii, quod invenitur ante Sedem Episcopalem fundatum, & nusquam illi subiectum, ut Cavense, de quo infra. Interdum solo beneplacito & proprio motu Romani Pontificis eximentis, eò quod ipsius & Sedis Apostolicæ interest habere per universam Ecclesiam, plures personas, & plura loca, sibi immediate subiecta, &c.

12 Sic verò cæpta exemptio à privatis Monasteriis ad Ordines integros derivata est paulatim, & successivis temporibus stabilita, ac firmata partim consuetudine & præscriptione, partim concordia & transactionibus inter Episcopos & Monachos, partim diplomatibus regum, & mantentione regiorum officialium, ut sicuti differant Petr. de Marcha in concord. lib. 3. cap. 17. Joann. Lomede de exempt. cap. 7. Et Cellot. in lib. de hier. Eccles.

13 Sed vel maxime indultis Rom. Pontificum. Nam Ordo seu Congregatio Cluniacensis obtinuit suam exemptionem à Clemente IV. Camaldul. à Leone X. Casinenses ab Eugen. IV. Cisterc. ab Alex. III. Vallisumbra. ab Innocent. IV. Olivetan. à Jul. II. Caestini à Caestini. V. suo fundatore & Innocent. IV Sylvestr. à Caest. III. Basiliani à Calixto III & Gregor. XIII. Carthusiani à Bonifac. IX. Pramonstratenses ab Alex. V. & nunc sunt ita exempti ut nec volentes possint se subicere Episcopis. cap. cum tempore de arbit. & cap. dilecti filii de venant. Nec mirum videri debet Regulares, & præcipuè Monachos exemptos esse ab Episcopis, cum

etiam aliquando speciali dispositione ipsius Monachis subiecti fuerint Episcopi aliqui. Nam ut testantur Petr. Diac. Uuion & Tambur Olim Monasterio Casinensi subiciebatur 4. Episcopatus Et de Monasterio S. Columbi in Insula Huenli item Vener. Beda in hist. Angl. lib. 3. cap. 4. refert omnes Episcopos Hiberniæ & Scotiæ fuisse subditos ejus Abbati. Habere solet ipsa Insula rectorem semper abbatem Præbiterum, cuius ditioni, & omnis Provincia, & ipsi etiam Episcopi ordine inuistato, debent esse subiecti, iuxta exemplum primi illius Doctoris qui non Episcopus, sed Præbiter extitit &c. En tibi subiectionem, en causam, nempe quia in illis locis Monachi, & non Episcopi fidem prædicarunt, atque ideo iustum visum fuit, & populum, & Episcopos Monachis subicere. Quod si postea è re visum fuit exemptionis gratiam dare Episcopis, in illis locis, sanè non debet eis grave esse, eandem datam esse Monachis, seu in illis seu aliis locis. Et ita præter jura, & rationes adductas, & adducendas, interdum ostendit Deus se probare evidentibus signis, & suppliciiis terribilibus immisis in Episcopos, qui quorundam Monasteriorum exemptioni nolentes deferre, sibi subicere voluerunt, de quo vide exemplum seq. dub. 6. verum ut aliquid Paulò uberius dicam, & cum majori ordine in hac materia exemptionis placet ejus partes in singula capita distinguere, & per singulos paragraphos de illis tractare.

§. I.

De exemptione Regularium quantum ad bona.

SUMMARIUM.

- 1 Bona Regularium sunt exempta eo modo, quo Clericorum.
- 2 Non possunt gravari in possessionibus ab officialibus Papæ, vel Episcopis.
- 3 Mira-

REGIA
BIBLIOTHECA
ET
MUSEUM
N. REGIAS
NOVILLARUM
OSTOLICE

- 3 Miraculo asserta hæc libertas.
- 4 Cisterciensium negotia præ aliis sunt expedienda in curia.
- 5 Congregationes Monasticæ cum profusione, & suo gravi incommodo charitativum subsidium exhibuerunt aliquando Sedi Apost. 5.
- 6 Habeat propterea iuram privilegiorum confirmationem.

1 **R**egulares quoad sua bona sunt exempti primò eo modo, quo Clerici, & eodem jure à potestate Principum temporalium, de quo *scilicet* 2. cap. 1. §. 1. Et secundò ab Episcopis Legatis Nuntiis, & quibusvis Pontificiis Commissariis, adeò ut non possint illos gravare exactionibus, præstationibus, aut ullis subsidiis etiam charitativis, pro ulla necessitate: de quo singuli Ordines sua privilegia obtinent, & referre supersedeo, contentus dicere hanc libertatem etiam calo descendente Regularibus fuisse assertam. (a) Nam refert Cæsar. lib. 7. cap. 6. Quòd cum olim Innocent. III. grave bellum moliretur in Saracenos & Turcas, pro recuperatione Terræ sanctæ, & liberatione fidelium inibi degentium Pontifex ratus causam justam se habere quassandi privilegia Regularium (attento quòd etiam in generali Concilio bellum illud decretum fuerat) petiit à Cisterciensibus quartam Partem suorum bonorum, in subsidium, illis autem opponentibus privilegia, cum Pontifex in sua petitione persisteret, negaverunt se quidquam duros. Obstinatione hominum supra modum còmotus Pontifex, decrevit (in exemplum & terrorem caterorum) omnia ab ipsis bona tollere. Nuntio consternati Monachi, & jam extio proximi invocant in suum Patrocinium B. V. Mariam, & per totam quadra-

(a) Bzov. in annal. to. 13. ad Annu 1205. die. Innoc. non petiisse à Cisterc. nisi Quadragesimam partem suorum bonorum.

gesimam angustiati nudis pedibus à capitulo procedentes Psalmos Pœnitentiales cum Lytaniis decantantes, Proceffiones per sua Monasteria agebant. Placuit Deo humilitas, placuit Mariæ pœnitentia. Nam illa susceptâ causâ suorum devotorum, videndam se cum magna majestate exhibuit Reynerio Pontifici à sacris confessionibus, & hæc verba suo nomine ad Pontificem ferre jussit (b) Tu Ordine Cisterciensium, cuius advocata ego sum, destruere conaris, sed non prevalebis, & nisi citius de tuo malo proposito respicias. Ego te & omnem potestatem tuam conteram. Terrefactus verbò Pontifex animum mutavit, & quidquid contra Cisterc. decreverat, revocavit. Quin etiam ad placandam B. V. M. quæ se in ipsis offensa demonstrat, eorum privilegia & exemptiones confirmavit. Et novum adjecit, quo cavetur ut Cisterc. negotia ante quælibet alia in curia expediantur. Econtra verò scimus Congregationes Monasticas, & non mendicantes. Ac imprimis Cassinens. sub Pio V. Clem. VIII. & aliis Pontificibus, postpositis privilegiis tam profusa subsidia, filiali devotione, Sedi Apostolica provisdisse, & in hunc finem tanta debita contraxisse, ut usque in hodiernum diem, ab his se non potuerint exolvere. (c) Nam vel uni Pio V. semel obtulerunt ad quadringentorum millium scutorum summam integram, per opignorationem suorum bonorum inventam. Cujus sua liberalitatis amplam, & juratam suorum privilegiorum confirmationem, præmium tulerunt Anno 1671. die 20. April.

(b) vide Petrum Blesens. Episc. 112. quam refert Baron. tom. 12. Anno 1188. pag 818.
 (c) Juravit Dominus & non pœnitebit eum. Hist. 109. Rogavi pro te petre, ut non desinat fides tua.